

Toelichting bij de REDII-criteria voor het gebruik van biomassa onder ETS

Datum laatste wijziging: 19 januari 2023, versienummer: 2

Na bekrachtiging binnen het Climate Change Committee werd door de Europese Commissie op 17/10/2022 een geüpdatet [toelichtingsdocument](#) inzake het gebruik van biomassa onder het EU-ETS op haar [website](#) gepubliceerd.

Het Europees toelichtingsdocument verduidelijkt wanneer en op welke manier in het kader van EU-ETS voldaan moet worden aan de duurzaamheids- en/of broeikasgasemissiereductiecriteria die vastgelegd werden in de [richtlijn](#) ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (REDII), en is relevant bij de beoordeling of een emissiefactor nul kan/mag worden toegepast voor biomassabronstromen.

In principe moest aan deze criteria reeds voldaan worden vanaf 1 januari 2022, maar middels Europese regelgeving¹ werd dit met een jaar uitgesteld, waardoor deze van toepassing worden vanaf 1 januari 2023.

Dit Vlaamse toelichtingsdocument geeft bijkomende duiding bij de Europese toelichting en is relevant voor alle biomassabronstromen die binnen een BKG-installatie worden verbrand. Voor het gebruik van groen gas geïnjecteerd in het aardgasnetwerk (een soort onrechtstreeks gebruik van biomassa) wordt verwezen naar een specifieke Vlaamse toelichting, die beschikbaar is op de [website](#) (zie Monitoring -> Verdere richtsnoeren).

Inhoud

1. Impact op ETS-bedrijven	2
2. Aanpassingen aan het monitoringplan	3
3. Hoe bewijzen dat voldaan is aan REDII-criteria?	5
4. ETS-verificatie en REDII-audits	6
5. Belangrijke deadlines	7
6. Bijlagen.....	8
6.1. Bijlage 1: Voorbeeldprocedure met certificaten	8
7. Versiebeheer van deze toelichting	10

---

¹ Uitvoeringsverordening (EU) 2022/388 van de Commissie van 8 maart 2022 tot wijziging van Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad.

1. Impact op ETS-bedrijven

Volgende biomassabronstromen **moeten noch voldoen aan duurzaamheidscriteria, noch voldoen aan broeikasgasemissiereductiecriteria:**

- Biomassa die niet energetisch gebruikt wordt;
- Vast stedelijk afval;
- Vaste of gasvormige biomassa voor installaties *met een “start of operation”* van vóór 1 januari 2021, die niet afkomstig is van landbouw, de aquacultuur, de visserij en/of de bosbouw.

Merk op: De definitie van “start of operation” is hierbij belangrijk. De “start of operation” verwijst in deze context naar de datum waarop voor het eerst een biomassabronstroom voor energetische doeleinden werd gebruikt in de installatie². Hierbij wordt enkel gekeken naar de “normale” operatie en niet naar testing, onderzoek en ontwikkeling, ... Met de “start of operation” wordt derhalve NIET de datum vanaf wanneer de installatie in werking trad, bedoeld.

Voor de volledige definitie van “start of operation”, zie het Europese toelichtingsdocument.

Volgende biomassabronstromen **moeten voldoen aan duurzaamheidscriteria:**

- Biomassa van (of biomassa geproduceerd van) residuen afkomstig van landbouw, de aquacultuur, de visserij en/of de bosbouw.

Merk op dat gelijkaardige residuen die op een BKG-installatie worden geproduceerd niet worden gezien als afkomstig van landbouw, de aquacultuur, de visserij en de bosbouw en dus niet moeten voldoen aan de duurzaamheidscriteria³. De Europese toelichting gaat dieper in op deze classificatie.

Volgende biomassabronstromen **moeten voldoen aan broeikasgasemissiereductiecriteria:**

- Vloeibare biomassa;
- Vaste of gasvormige biomassa voor installaties met een “start of operation” vanaf 1 januari 2021.

Het is mogelijk dat bepaalde biomassabronstromen aan beide criteria moeten voldoen.

Tot slot gaat hoofdstuk 3.4.6.4 van het Europese toelichtingsdocument dieper in op hoe moet gegaan worden met REDII-criteria wanneer het gaat om afval van biologische oorsprong.

---

² Dit volgt uit de REDII-richtlijn en kan in de toekomst mogelijk wijzigen in een herziening van deze richtlijn. Bedrijven die op dit moment niet moeten voldoen aan de criteria moeten dit dus in de toekomst mogelijks wel.

³ Een fictief theoretisch voorbeeld dat aangehaald wordt in de Europese toelichting is dat van biomassa komende van olijfpitten. Aangezien olijven bewerkt worden in industriële installaties gaat het hier NIET over “biomassa afkomstig van landbouw, aquacultuur, visserij of bosbouw”.

2. Aanpassingen aan het monitoringplan

Alle BKG-installaties die op dit moment zuivere of gemengde biomassa-bronstromen verbranden moeten hun monitoringplan aanpassen, ook al zijn de REDII-criteria niet van toepassing.

Het monitoringplan (MP) moet immers verduidelijken of (en hoe) batches van biomassa-bronstromen voldoen aan de vereisten van artikel 38(5) van de [richtlijn](#) inzake monitoring en rapportage van emissies van broeikasgassen (MRR). Dit artikel maakt de link met de nieuwe REDII-criteria.

Afhankelijk van de situatie moet per biomassa-bronstroom één van onderstaande zinnen opgenomen worden in het monitoringplan op tabblad D_CalculationBasedApproaches onder “(a) Beschrijving van de rekenmethode voor de monitoring van CO₂-emissies in uw installatie, indien van toepassing.”⁴:

- 1) *“Voor biomassa-bronstroom <Bronstroom Naam> moet niet voldaan worden aan de duurzaamheidscriteria of de broeikasgasreductiecriteria aangezien⁵ ... .”*

Ofwel:

- 2) *“Voor biomassa-bronstroom <Bronstroom Naam> moet voldaan worden aan de duurzaamheidscriteria en/of de broeikasgasemissiereductiecriteria aangezien⁶ ... . Hiervoor is een procedure opgesteld die is opgenomen onder D.7.(k) van het monitoringplan.”*

Ofwel:

- 3) *“Voor biomassa-bronstroom <Bronstroom Naam> moet voldaan worden aan de duurzaamheidscriteria en/of de broeikasgasreductiecriteria aangezien ... . Hiervoor zou een procedure moeten opgesteld worden die aantoont dat aan deze criteria is voldaan. Er is echter geen procedure opgesteld waardoor het naleven van de REDII-criteria voor deze bronstroom niet wordt aangetoond. De volledige bronstroom wordt dus behandeld als fossiele bronstroom, zonder biomassafractie.”*

Indien aan duurzaamheidscriteria en/of broeikasgasemissiereductiecriteria moet voldaan worden (zie hierboven), moet tevens een beschrijving worden toegevoegd in de vorm van een procedure op tabblad D_CalculationBasedApproaches onder “(k) Indien van toepassing, een beschrijving van de procedure die is gebruikt om te beoordelen of biomassa-bronstromen voldoen aan artikel 38, lid 5.”. Een aanpassing aan de individuele bronstromen in tabblad “E_SourceStreams” van het monitoringplan is niet noodzakelijk. De inhoud van de toe te voegen procedure is afhankelijk van de situatie. Een voorbeeldprocedure is beschikbaar in “6.1. Bijlage 1: Voorbeeldprocedure met certificaten”.

---

⁴ Verschillende exploitanten hebben deze informatie opgenomen in bijlage 4 van het monitoringplan. Deze bijkomende informatie kan dus ook opgenomen worden in deze bijlage.

⁵ De redenen om al dan niet te moeten voldoen aan REDII-criteria zijn aangehaald in het eerste hoofdstuk van deze toelichting.

⁶ Uit de bewoording moet duidelijk blijken aan welk criteria voldaan moet worden.

231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247

(k) **Indien van toepassing, een beschrijving van de procedure die is gebruikt om te beoordelen of biomassabronstromen voldoen aan artikel 38, lid 5.**
Deze procedure is alleen van toepassing op biomassa die afhankelijk is van de toepasselijke criteria inzake duurzaamheid en broeikasgasemissiereductie in de richtlijn hernieuwbare energie (Richtlijn

Proceduurenaam	
Verwijzing naar de procedure	
Verwijzing naar een diagram (indien van toepassing)	
Korte procedurebeschrijving	
Functie of afdeling die verantwoordelijk is voor de procedure en voor gegenereerde gegevens	
Plaats waar de administratie wordt bewaard	
Naam van het gebruikte IT-systeem (indien van toepassing)	
Een lijst van EN-normen of andere toegepaste normen, indien van toepassing.	

(l) **Indien van toepassing, een beschrijving van de procedure die is gebruikt om de hoeveelheden biogas te bepalen op basis van aankoopbescheiden in overeenstemming**
Deze procedure is alleen van toepassing wanneer de exploitant aanspraak wil maken op het gebruik van biogas en uit een landbouw

← ▶ ... A_MPversions B_Operator&Inst.ID C_InstallationDescription **D_CalculationBasedApproaches** E_SourceStreams F_MeasurementBasedApproaches

Indien deze informatie zou veranderen gedurende de tijd, dient een aanpassing van het monitoringplan gemaakt te worden. Deze aanpassing wordt gezien als een **significante wijziging**.

3. Hoe bewijzen dat voldaan is aan REDII-criteria?

Indien een bronstroom moet voldoen aan duurzaamheids- en/of broeikasgasemissiereductiecriteria (zie hierboven), kan dit aangetoond worden aan de hand van een “*Proof of Sustainability*” (PoS) van een certificaat dat erkend is door de Europese Commissie (zie ook hoofdstuk 3.4.4. “*Voluntary schemes*” in de Europese toelichting). Onderstaande tekst gaat dieper in op de betekenis van een “*Proof of Sustainability*”.

Een lijst met erkende vrijwillige schema’s die dergelijke certificaten afleveren (“*Certification Schemes*”) kan gevonden worden op de [website](#) van de Commissie.

De volledige werking van certificaten wordt behandeld in hoofdstuk “3.4.5 *How do RED II certification schemes work?*” van de Europese toelichting.

Aangezien deze nogal uitgebreid is, vind je hier de vereenvoudigde uitleg over certificaten en het gebruik ervan voor het genereren van een “*Proof of Sustainability*” (PoS):

- **Certificatieregelingen** (“*certification schemes*”) bevatten specifieke regels waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te komen voor een certificaat. Deze kunnen zowel nationaal als internationaal erkend zijn.
- “**Vrijwillige systemen**” of “**Voluntary schemes**” zijn certificatieregelingen die door de Europese Commissie erkend zijn en in alle lidstaten aanvaard zijn (dus ook in Vlaanderen).
- Certificatieregelingen dekken ook een specifiek toepassingsgebied (of “*scope*”). Om de hele waardeketen (bv. van akker naar eerste opslag, verwerking, transport tot finale opslag bij de ETS installatie) te omvatten, kan het dus nodig zijn verschillende certificaten van verschillende certificatieregelingen te combineren.
- Certificaten worden uitgereikt aan **marktdeelnemers** (“*economic operators*”). Marktdeelnemers kunnen zowel ETS-bedrijven zijn als aanbieders van de biomassa. Certificaten worden enkel toegekend aan de marktdeelnemers voor de delen uit de waardeketen waar ze zelf voor verantwoordelijk zijn (bv: het oogsten van planten op het veld of de productie van biomassa-brandstof a.d.h.v. die planten).
- Een belangrijk onderdeel van de regels van de certificatieregelingen is het raamwerk voor de **REDII-audits**.
- Een REDII-audit is een ex-ante audit, waarbij nagegaan wordt of op een correcte manier omgegaan kan worden met de REDII-criteria volgens de regels van de certificatieregelingen. De audit wordt uitgevoerd vóórdat het certificaat uitgereikt wordt en wordt daarna regelmatig herhaald.
- Een REDII-audit is een andere audit dan de reeds bestaande ETS-verificatie van het emissiejaarrapport (ook al kan dit eventueel uitgevoerd worden tijdens dezelfde site-visit). Dit leidt ook tot een afzonderlijk audit rapport.
- REDII-audits worden uitgevoerd door een REDII-auditor die hiervoor gecertificeerd is. Dit vereist andere certificering dan een ETS-verificateur.
- Een certificaat, uitgereikt aan een marktdeelnemer, is dus hetgeen bewijst dat deze aan de regels van de certificatieregeling kan voldoen. Dit stelt de marktdeelnemer in staat om een **bewijs van duurzaamheid** (“*Proof of Sustainability*” (PoS)) uit te reiken, die aangeeft dat een bepaalde batch biomassa aan de duurzaamheidscriteria en/of broeikasgasemissiereductiecriteria voldoet.
- Het is deze PoS die dus uiteindelijk gebruikt wordt om aan te geven dat de emissiefactor van de biomassafractie op nul kan gezet worden in het **emissiejaarrapport**. Zoals hierboven reeds aangegeven is het belangrijk dat de hele waardeketen door de PoS afgedekt is. Indien nodig gebeurt dit met een combinatie van meerdere PoS van meerdere certificaten.

4. ETS-verificatie en REDII-audits

Zoals hierboven reeds aangegeven is er een verschil tussen de ETS-verificatie (de verificatie die door een onafhankelijke verificatie-instelling jaarlijks verricht wordt over het emissiejaarrapport) en een REDII-audit.

Een **REDII-audit** is bijkomend nodig indien aan REDII-criteria moet voldaan worden. Dit is een audit die uitgevoerd wordt door een REDII-auditor en die nagaat of op een correcte manier omgegaan kan worden met de REDII-criteria volgens de regels van de certificatieregelingen. Dit is een ex-ante audit en wordt dus uitgevoerd voordat de marktdeelnemer het certificaat kan verkrijgen en zal daarna minstens jaarlijks herhaald worden indien het certificaat langer geldig is dan één jaar. De frequentie van audits hangt af van het risiconiveau van de marktdeelnemer, het risiconiveau van de hele keten en de resultaten van vorige audits.

Een **ETS-verificatie** vindt sowieso voor alle bedrijven plaats in kader van de controle van de jaarlijkse emissies. Hierbij zal wat betreft de REDII-criteria in voorkomend geval ook nagegaan worden⁷:

- Is het certificaat erkend door de Europese Commissie?
- Was het certificaat nog geldig wanneer de PoS gegenereerd werd?⁸
- Was de PoS nog geldig wanneer de biomassa gebruikt werd?
- Kan het certificaat gebruikt worden voor dit type biomassa en kan het dienen als bewijs voor duurzaamheidscriteria en/of broeikasgasemissiereductiecriteria?
- Komt de geografische scope van de biomassa overeen met de scope van de certificatieregeling?
- Is er een PoS aanwezig voor elke partij biomassa?
- Zijn de REDII-criteria afgecheckt door deze certificatieregeling?
- Is de hele waardeketen afgedekt door dit certificaat/deze certificaten?
- Is er een REDII-audit geweest en wat waren de conclusies?

---

⁷ De Europese Commissie heeft een eigen toelichting “Key guidance note II.3 on process analysis” gepubliceerd, waarin gedetailleerd wordt beschreven op welke manier de ETS-verificateur moet omgaan met de verificatie van biomassabronstroom in hun procesanalyse. Deze Europese toelichting kan [hier](#) worden geraadpleegd (onder het topic “Accreditation and Verification Regulation (AVR): Guidance and templates”).

⁸ Een PoS, gegenereerd door een marktdeelnemer waarvan het certificaat verlopen of ingetrokken is, is ongeldig indien het gegenereerd werd na deze datum. Deze PoS kan dan niet dienen als bewijs voor de REDII-criteria.

5. Belangrijke deadlines

- **22/12/2022:**
  - Ontwerp wijziging monitoringplan doorgestuurd naar VBBV.

- **01/01/2023:**
  - Een PoS kan niet retroactief aangemaakt worden voor een reeds bestaande hoeveelheid biomassa op het tijdstip dat een certificaat verleend wordt. Het is dus van groot belang dat de operator over de nodige certificaten beschikt voordat er gebruik gemaakt wordt van biomassa. Indien dit volgens de hierboven geschreven regels dus nu reeds nodig is, is het belangrijk om hierover te beschikken voor 1 januari 2023, wanneer de nieuwe regels ingaan.

6. Bijlagen

6.1. Bijlage 1: Voorbeeldprocedure met certificaten

Een installatie met “*start of operation*” in mei 2021 maakt in een WKK gebruik van hout afkomstig van bosbouw.

Met behulp van bovenstaande uitleg identificeert de exploitant de volgende relevante RED II-criteria:

- De duurzaamheidscriteria zijn relevant, aangezien het hout geen afval of residu is, maar het hoofdproduct van de bosbouwactiviteit;
- De biomassa is vast, maar de installatie is na begin 2021 in gebruik genomen. Daarom moet worden voldaan aan de broeikasgasemissiereductiecriteria.
  - Na bespreking met een consultant die vertrouwd is met REDII-biomassacertificeringen, concludeert de exploitant dat de volgende informatie vereist is:
    - Emissies van teelt en kappen van de bomen;
    - Emissies van wijzigingen in koolstofvoorraden als gevolg van veranderingen in landgebruik;
    - Eventuele emissies van verwerking van de ruwe houtblokken;
    - Emissies van vervoer (inclusief van het eerste inzamelpunt naar een opslagbedrijf, en vervolgens van het magazijn naar de EU ETS-installatie);
    - Emissies van gebruik (hiervoor zijn operationele gegevens van de WKK-installatie nodig).

Om te bewijzen dat de biomassabronstroom voldoet aan de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria moet de volledige waardeketen onder een vrijwillige certificeringsregeling (“*Voluntary Scheme*”) vallen. Na onderzoekwerk op de website van de Commissie wordt gekozen voor het (fictieve) CERT-systeem, dat begin 2022 door de Commissie is erkend.

Bij CERT wordt het magazijn van waaruit het hout geleverd wordt als marktdeelnemer (“*economic operator*”) gecertificeerd door de fictieve certificatie-instelling VERIFIC. VERIFIC beslist dat de magazijnexploitant duurzaamheidsbewijzen (PoS) mag genereren die het bewijs leveren van de naleving van alle relevante duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria. Deze bevatten eveneens de informatie over transport en gebruiksemisies, op voorwaarde dat de vervoerswijze (trein of vrachtwagen) altijd wordt bevestigd op de leveringsbonnen, en dat de EU-ETS-exploitant operationele gegevens verstrekt over de WKK-installatie.

De auditor van VERIFIC brengt voor de initiële audit een bezoek aan de EU ETS-installatie en aan het magazijn. Op basis van een risicobeoordeling vereist VERIFIC verdere audits om de twee jaar.

Voorbeeldprocedure:

1. Het ploegpersoneel bij de toegangspoort wordt geïnstrueerd om elke levering van een partij hout aan de verantwoordelijke manager te melden.
2. De verantwoordelijke manager verzamelt de leveringsnota's, die met name de hoeveelheid, de vervoerswijze en een uniek referentienummer bevat zodanig dat de massabalans van het magazijn gecontroleerd kan worden.

3. Elke 2^e werkdag van de maand vraagt de milieudienst van het ETS-bedrijf de “Proofs of Sustainability” (PoS) op bij het magazijn. Na ontvangst wordt gecontroleerd of alle PoS aanwezig zijn. Indien bewijzen ontbreken, wordt de massa van die levering genoteerd als "*niet RED II-conform*", en worden de emissies ervan in het jaarlijkse emissieverslag gezien als fossiel (a.d.h.v. de standaardemissiefactor in het monitoringplan).
4. Elk jaar, drie weken voor het einde van de geldigheidsduur van het certificaat, neemt de milieudienst van het ETS-bedrijf contact op met het magazijn met het verzoek om een kopie van het laatste/nieuwe certificaat. Er wordt een herinnering ingesteld voor de volgende dergelijke gebeurtenis in de kalender van de milieudienst van het ETS-bedrijf.
5. Elk jaar, zes maanden voor het einde van de geldigheidsduur van het certificaat, neemt de milieudienst van het ETS-bedrijf contact op met het magazijn met de vraag naar de planning van de volgende audit, d.w.z. of het opnieuw VERIFIC zal zijn die de audit uitvoert, en of en wanneer een bezoek ter plaatse bij de EU ETS-installatie is gepland. In de kalender van de milieudienst van het ETS-bedrijf worden herinneringen ingesteld.
6. Elk jaar in november neemt de milieudienst van het ETS-bedrijf contact op met CERT, om na te gaan of de erkenning van de Commissie nog steeds geldig is. Zo niet, zal de milieudienst van het ETS-bedrijf verslag uitbrengen aan de CEO met het verzoek om een mandaat om een nieuwe certificeringsregeling te zoeken.
7. Elk jaar op de 2^e week van januari compileert de milieudienst van het ETS-bedrijf alle voorgaande stappen en geeft deze aan de ETS verificateur die instaat voor de verificatie van het emissiejaarrapport (EJR). De milieudienst van het ETS-bedrijf bewaart alle gerelateerde informatie gedurende een periode van 10 jaar.

7. Versiebeheer van deze toelichting

Versie	Datum	Omschrijving
1	1 december 2022	Initiële toelichting.
2	19 januari 2023	Toevoeging van een voetnoot i.v.m. de Europese toelichting “Key guidance note II.3 on process analysis”.